

ваш учител копривщенец А. Груев, и същите Каравеловци, каквото тогавашните, които също тъй безобразно клеветят чрез [вестник] „Търн[овска] Конституция“ най-добрите наши хора“¹⁷.

Според саморъчния му подпис, положен в една от трите запазени до наши дни пирдопски кондики, Александър Груев започва работа в училището на 21 май 1871 г., като преди това е посетен в родния си град и уговорен да обучава децата в Пирдоп от членове на настоятелството¹⁸. Той е брат на известните в империята обществени и просветни дейци Йоаким, Веселин и Георги Груеви, но не се ползвал с техния висок авторитет и известност, тъй като имал един „табихет“. Пирдопчани наели учителя при „твърде строги условия“, но той трябвало да остави порока си, за да им докаже, че те не са сбъркали в избора си, съобщава по този повод в кратка бележка вестник „Право“¹⁹. За възможностите и подготовката на учителя и в какво не отговаря той на изискванията на епитропите от църковно-училищното настоятелство в селото, разказва в късните си спомени неговият ученик Алипия Влайков. Александър Груев бил „буен, попинваше, и особено бе надъхан с бунтовнически идеи, които не се стесняваше да проповедва пред учениците си и по-сбудените граждани“. Той имал „сношения и с революционните комитети в Ромъния и с Васил Левски“²⁰. Та затова не се харесва особено на пирдопските чорбаджии, въпреки че много скоро след пристигането си в Пирдоп основава читалище.

По всичко личи, че и учителят не изпитва особени симпатии към настоятелите, макар месеци наред в неделя след църква и в празнични дни да изпълнява поетите ангажименти пред пирдопчани, като изнася сказки в читалището. Постепенно той се дистанцира от създадената от самия него културна институция и в дните преди Коледа на 1871 г. образува от по-големите си възпитаници ученическо дружество. А няколко месеца по-късно, без да е завършил учебната година, напуска Пирдоп.

От писмото на пирдопския кмет Иван х. Цанов се разбира, че „за своето безнравствено и скандалиозно поведение“ Груев е освободен „без време“ от работата си като учител. Практика, която църковно-училищните настоятели прилагат към всеки, който не отговаря на техните разбирания за морал, отговорност и спазване на установените порядки. По същия начин - без да завършат учебната година, преди Александър Груев, са освободени учителите Нешо п. Брайков от Копривщица, въпреки че знае писмено и говоримо 9 езика, Филип и Григор п. Божкови от Клисурса²¹. Първият бил обявен за протестант и набеден да блажи през пости, а другите двама - защото отказали да бъдат певци в църквата.

Споделеното от Александър Груев по повод преждевременното му напускане